

Barn spiser det de lærer

Barn kan læres opp til å like det aller meste av mat, og barnehagene kan gjøre en større innsats på dette området enn det de gjør i dag, skriver forskning.no.

Barnehagen har en viktig oppgave ved å ha hyggelige måltider med variert, sunn mat og sørge for at barna er mette når måltidet er over.

Allerede før vi er født, kan vi kjenne smaker. Smak fra mors diett under svangerskapet overføres via fostervannet. Det betyr at den typen mat mor spiser mens hun er gravid, gir grunnlag for hva barnet vil bli presentert for når det kommer til fast føde.

Det er også vist at morsmelk inneholder komponenter som gjenspeiler den maten mor spiser i ammetiden: Barnet lærer å spise mat med de samme smakene som mors mat.

– Det er viktig at barn får smake på forskjellig mat så tidlig som mulig.

– Dersom de ikke liker den nye maten ved første forsøk: Det er først etter 12–15 forsøk tiden er inne til å vurdere om barnet faktisk ikke liker maten, eller om det bare er ute etter oppmerksomhet av typen «men, hva vil du ha da?»

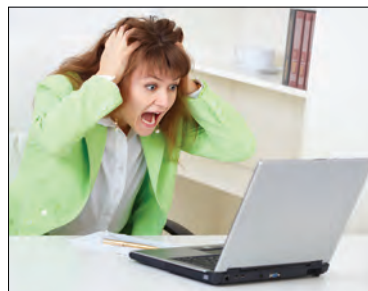
Barn lærer matvaner ved å kopiere andre, voksne eller større barn. Det er ikke nødvendig å si hva barnet skal gjøre, det ser hva det skal gjøre. Hvis

prinsippet er at alle spiser tilbudt mat, vil fellesskapet virke positivt på liking av maten.

En gjennomgang av ti tilfeldige årsplaner viste at bare én barnehage nevnte Helsedirektoratets Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen i årsplanen, mens to var opptatt av å redusere sukkerforbruket, forteller Lassen.

Det tyder på at svært få barnehager arbeider profesjonelt med å lære barn «den sunne smaken» og utvikle barns sanser når det gjelder mat.

Stadig fler leser på nett

Stadig flere avislesere finner veien til Internett, men det er likevel få som helt velger bort papirutgaven. I 2010 leste 16 prosent kun nettaviser, mens 27 prosent leste nyheter både på papir og Internett. Den samlede andelen avislesere holder seg nokså stabil.

Andelen som leser trykte aviser en gjennomsnittsdag, har sunket fra 78 prosent i 2001 til 64 prosent i 2010. Lesing av nyheter i nettavis har i samme periode økt fra 10 til 43 prosent. Det viser Statistisk sentralbyrås (SSBs) mediebruksundersøkelser.

Denne utviklingen har medført at andelen som bare leser trykte aviser, har sunket fra 69 prosent i 2001 til 37 prosent i 2010. I samme periode har andelen som kun leser aviser på nett, vokst fra to til 16 prosent, mens de som både leser trykte aviser og nettaviser, har økt sin andel fra ni til 27 prosent. Andelen som leser avis totalt, det vil si enten trykt avis eller nettavis, har holdt seg rundt 80 prosent i hele perioden.

Kosmetisk kirurgi frem i lyset

Etter en sped begynnelse på 50-tallet er kosmetisk kirurgi og lettere kosmetiske behandlinger i ferd med å bli langt vanligere. Antallet private klinikker som tilbyr slike tjenester, har økt kraftig, samtidig som mediene lar oss få innblikk i hva som skjer. Likevel vet vi lite om hvor mange som velger å bruke penger på kosmetisk behandling.

Dette kommer frem i en artikkel i Samfunnsspeilet, basert på en gjennomgang av SSBs levekårsundersøkelse om helse, hvor folk blant annet er blitt spurt om kosmetisk kirurgi. I følge svarene har fem prosent av oss fått utført en kosmetisk operasjon som vi har betalt selv – det vil si syv prosent av kvinnene og tre prosent blant menn.

Den viktigste grunnen til at det er vanskelig å si hvem og hvor mange som søker hjelp til å forandre sitt utseende, er at kosmetiske inngrep ikke blir registrert på samme måte som andre inngrep. Kosmetiske inngrep må man nemlig som oftest betale selv, og det er ikke noe krav om at slike privatfinansierte operasjoner skal registreres i Norsk pasientregister.

En del velger også, sannsynligvis av økonomiske grunner, å kjøpe kosmetiske helsetjenester i utlandet. Kosmetiske operasjoner gir ikke rett til sykemelding, og det kan derfor være naturlig å kombinere inngrepet og rekonvalesensen med en utenlandsferie.

Land som Thailand og Tyskland har tradisjonelt vært populære mål ved denne typen helseturer, mens Kina og Japan er på vei opp.

Anslag viser at antall private klinikker og enkeltpersonforetak som tilbyr kosmetisk kirurgi, har økt med over 50 prosent fra 2003 til i dag, fra 49 til 76.